

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci
žalobkyně: **I. L.**, bytem P., zastoupené: Mgr. E. Z., obecná zmocněnkyně, bytem Š., proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení** (dále jen **ČSSZ**), se sídlem Křížová 25, 225
08 Praha 5, v řízení o žalobě ze dne 2.11.2015 proti rozhodnutí žalované ze dne 8.9.2015 č.j.
X o invalidní důchod,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne 8.9.2015 č.j. X se z r u š u j e pro vady řízení a věc se v r a c í žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou ze dne 2.11.2015 se žalobkyně domáhala přezkoumání *napadeného rozhodnutí žalované ze dne 8.9.2015 č.j. X*, kterým zamítla její námitky a potvrdila *rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 12.6.2015*, jímž byla zamítnuta její žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o *důchodovém pojištění* (dále jen **zákon**), když podle lékařského posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň-město (dále jen **OSSZ**) ze dne 4.6.2015 není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 20%. (*K žalobě připojila i kopii napadeného rozhodnutí.*) V odůvodnění *rozhodnutí ze dne 8.9.2015* žalovaná mimo jiné zdůraznila, že novým posudkem o invaliditě vypracovaným lékařem ČSSZ dne 3.9.2015 bylo zjištěno, že žalobkyně není invalidní, i když se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII. odd. E, položce 1b) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o *posuzování invalidity* (dále jen **vyhláška**), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 10-20%; žalobkyni byla přiznána horní hranice daného rozmezí, která

byla zvýšena vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu dle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvýšena o dalších 10% na celkových 30%, proto nebylo námitkám žalobkyně vyhověno.

Žalobkyně v rozsáhlé žalobě vyjádřila nesouhlas s napadeným rozhodnutím, neboť dle ní byl její zdravotní stav posudkovými lékaři nedostatečně posouzen, posudek lékaře ČSSZ se dostatečně nevypořádal s jejími námitkami a důkazními návrhy s nimi předloženými, proto se domnívá, že napadené rozhodnutí nesplňuje základní zákonem stanovené požadavky kladené na správní rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu (zák. č. 500/2004 Sb.) a je tudíž nepřezkoumatelné a rovněž tak nezákonné, neboť nebylo dosaženo úplného právního posouzení skutkového stavu věci. Závěrem žalobkyně požadovala nové posouzení zdravotního stavu i zrušení napadeného a jemu předcházejícího rozhodnutí žalované a také požadovala náhradu nákladů řízení bez bližší specifikace.

Z obsahu vyžádaného posudkového spisu OSSZ Plzeň-město vedeného ohledně žalobkyně a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě OSSZ ze dne 4.6.2015 i ze záznamu o jednání a posudku o invaliditě v řízení o námitkách vypracovaného ČSSZ pracoviště Plzeň dne 3.9.2015 soud zjistil, že žalobkyně nebyla uznána invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII. odd. E, položce 1b) přílohy vyhlášky, pro něž lékař OSSZ stanovil míru poklesu pracovní schopnosti 20% a oproti tomu lékař ČSSZ tuto míru poklesu zvýšil vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu dle § 3 odst. 1 citované vyhlášky o 10% na celkových 30%.

*Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě dne 2.1.2016 navrhla k důkazu posudek příslušné Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **PK MPSV** či **komise**) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. Ze zaslaného dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobkyně vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 8.9.2015 bylo dle dodejky žalobkyni doručeno dne 9.9.2015.*

V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 25.4.2016 za účasti odborného lékaře z oboru psychiatrie i žalobkyně. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí (8.9.2015) byla žalobkyně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona, šlo o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona, ale nešlo o invalidu druhého nebo třetího stupně, protože šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, nedosahoval však více než 49%; datum vzniku invalidity komise stanovila 1.9.2015 psychiatrickým nálezem, neboť v té době již lze psychiatrickou symptomatologii hodnotit jako dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. I když odborná psychiatrická péče byla zahájena v

březnu 2015, psychické potíže i somatické potíže jsou popisovány od operace pro karcinom pravé ledviny a žalobkyně byla vyšetřována a léčila se v odborných ambulancích, zejména na neurologii a rehabilitaci, ale dosavadní léčba ani dosud nevedla ke zlepšení nebo ke stabilizaci onemocnění, což dokládaly i psychiatrické zprávy doložené při jednání. Jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně hodnotila komise onemocnění psychické, kterým je depresivní porucha středně těžká se somatickým syndromem a které i žalobkyně sama staví na první místo svých potíží. Tíže depresivní poruchy je hodnocena psychiatrem opakovaně jako porucha středně těžká, zdravotní stav se dosud nestabilizoval, což dokládají nálezy doložené při jednání. *PK MPSV proto hodnotila odlišně i míru poklesu pracovní schopnosti, a to dle kapitoly V, položky 4c) přílohy vyhlášky a míru poklesu pracovní schopnosti stanovila ve středu procentuálního rozpětí 30-45%, tj. 35%, v čemž zohlednila i vliv dalších zdravotních postižení, které rovněž žalobkyni limitují, zejména potíže vertebrogenní - funkčně se jedná o lehké postižení a to postižení krční, hrudní i bederní páteře s polytopními bloádami, svalovou dysbalancí, s poruchou statiky a dynamiky páteře, bez kořenového dráždění a bez poškození nervů, neurologický nález je bez lateralizace; rovněž degenerativní změny na rtg C, Th a LS páteře jsou lehkého stupně, počínající; onkologické onemocnění je bez známek recidivy, funkce solitární ledviny je v normě. Ostatní uvedené dg. již míru poklesu pracovní schopnosti nezvyšují, proto procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna. Platnost posudku stanovena 30.4.2017, neboť při probíhající léčbě je možné předpokládat zlepšení nebo stabilizaci zdravotního stavu, proto je vhodné při stanovení kontrolní lékařské prohlídce provést i psychologické vyšetření. Dále komise uvedla, že žalobkyně není schopna plné pracovní zátěže, práce s přetěžováním páteře, v riziku prochlazení, v nočních směnách, ve vynuceném pracovním tempu; aktuálně vykonávaná práce kadeřnice ve zkrácené pracovní době se jeví jako vyhovující pracovní zařazení, navíc může využít dosažené kvalifikace – středoškolského vzdělání s maturitou při výkonu i jiného vhodného zaměstnání. (Stejnopis posudku byl doručen žalobkyni i žalované.)*

S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:

(1) *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*

(2) *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*

- a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
- b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
- c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*

(3) *Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*

Podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní

hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. Podmínky pro toto zvýšení byly v této věci shledány lékařem ČSSZ, jak uvedeno shora.

Dle § 38 písm. a) zákona má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.

Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb. v platném znění (soudní řád správní, dále jen s.ř.s.), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“). Ve věcech důchodového pojištění *rozhoduje specializovaný samosoudce*, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

Soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění (§ 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s.).

Dle § 78 odst. 1 věta první, odst. 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. je *pro soud rozhodující skutkový a právní stav*, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci *k datu 8.9.2015*, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).

Žalobkyně se podanou žalobou domáhá přiznání invalidity z důvodů v ní uvedených. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 25.4.2016 *má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované ČSSZ se u žalobkyně jednalo o invaliditu prvního stupně s datem vzniku 1.9.2015*, proto je **žaloba podaná důvodně**, a **soud** tedy **napadené rozhodnutí žalované ze dne 8.9.2015 zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení** (výrok I. rozsudku) **pro vady řízení** (§ 78 odst. 1 věta první, odst. 4 s.ř.s.) **spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně**, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobkyně od 1.9.2015 a tedy i k 8.9.2015 odpovídal prvnímu stupni invalidity, když míra poklesu její pracovní schopnosti činila 35%. Soud však neshledal nezákonnost napadeného ani předcházejícího rozhodnutí, neboť obě byla vydána příslušným správním orgánem dle příslušného právního předpisu na základě podkladového rozhodnutí, tj. posudku o invaliditě.

Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobkyně je invalidní pro invaliditu prvního stupně od 1.9.2015, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – vznik invalidity od uvedeného data, čímž bude realizovat rozsudek Krajského soudu v Plzni č.j. 16Ad 134/20145-71 ze dne 16.6.2016, když rozhodnutí o invalidním důchodu by byla vydala žalovaná i v případě zjištění invalidity žalobkyně již v řízení o námitkách. V zákoně o důchodovém pojištění a jeho prováděcích předpisech jsou konstruovány podmínky, které musí pojištěnec splnit, aby mu mohl být přiznán invalidní důchod, velmi striktně. *Při posuzování nároku na invalidní důchod je tedy možno vycházet pouze ze zdravotního stavu žadatele (pojištěnce), tedy přiznané invalidity, za současného splnění další zákonné podmínky, a to potřebné doby pojištění stanovené v § 40 odst. 1 písmeno f) a odst. 2 zákona: Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod u pojištěnce ve věku nad 28 let činí pět roků a zjišťuje se z období před vznikem invalidity (viz shora), tudíž získá-li žalobce potřebnou dobu pojištění, bude mu přiznána i výplata důchodu.*

O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšná žalobkyně nepožadovala náklady tohoto řízení, jak písemně sdělila dne 27.5.2016.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 16. června 2016

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně